

MANAGEMENT MEASURES FOR INDUSTRIAL ELECTRICAL VOCATIONAL TRAINING AT COLLEGES IN THE RED RIVER DELTA REGION TOWARD STRENGTHENING COLLABORATION WITH ENTERPRISES

Mai Van Xuan

Email: xuanmv@vimaru.edu.vn

VMU College
Hai Trieu street, Hong An ward,
Hai Phong City, Vietnam

Received: 17/5/2025

Revised: 30/7/2025

Accepted: 18/8/2025

Published: 20/9/2025

Abstract: This article examines the management of industrial electrical vocational training at colleges in the Red River Delta, with a focus on strengthening collaboration with enterprises, aiming to analyze and evaluate the current status of vocational training management through a survey of managers, lecturers and students at colleges and managers from enterprises. The results indicate that vocational training management activities at colleges have not been well-coordinated with enterprises across the stages of the training process. Current cooperation has been limited to isolated activities such as field trips, internships, and scholarship support for students with no comprehensive model of vocational training management linking colleges and enterprises in place. Therefore, this article proposes a set of management measures for industrial electrical vocational training at colleges in the Red River Delta aimed at fostering stronger enterprise collaboration, thereby enhancing the effectiveness of vocational training and delivering tangible benefits to students, colleges, enterprises, and society.

Keywords: *Management, vocational training management, collaboration with enterprises, industrial electrical, Red River Delta.*

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ ĐIỆN CÔNG NGHIỆP TẠI CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG THEO HƯỚNG GẮN KẾT VỚI DOANH NGHIỆP

Mai Văn Xuân

Email: xuanmv@vimaru.edu.vn

Trường Cao đẳng VMU
Đường Hải Triều, phường Hồng An,
Thành phố Hải Phòng, Việt Nam

Nhận bài: 17/5/2025

Chỉnh sửa xong: 30/7/2025

Chấp nhận đăng: 18/8/2025

Xuất bản: 20/9/2025

Tóm tắt: Bài viết nghiên cứu về quản lý đào tạo nghề Điện công nghiệp tại các trường cao đẳng vùng Đồng bằng Sông Hồng theo hướng gắn kết với doanh nghiệp nhằm phân tích đánh giá thực trạng quản lý đào tạo nghề tại các trường cao đẳng thông qua việc khảo sát cán bộ quản lý, giảng viên và sinh viên tại các trường cao đẳng và cán bộ quản lý tại doanh nghiệp. Kết quả khảo sát cho thấy, hoạt động quản lý đào tạo nghề tại các trường cao đẳng chưa có sự gắn kết với doanh nghiệp trong các khâu của quá trình đào tạo, các trường và doanh nghiệp mới thực hiện được một số hoạt động đơn lẻ như: tham quan, thực tập hoặc hỗ trợ học bổng cho người học; chưa đưa ra được mô hình quản lý đào tạo nghề giữa trường cao đẳng gắn kết với doanh nghiệp. Vì vậy, trong bài viết này, tác giả đề xuất các biện pháp quản lý đào tạo nghề Điện công nghiệp tại các trường cao đẳng vùng Đồng bằng Sông Hồng theo hướng gắn kết với doanh nghiệp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động đào tạo nghề, đem lại lợi ích thiết thực cho sinh viên, các trường, doanh nghiệp và xã hội.

Từ khóa: *Quản lý, quản lý đào tạo nghề, gắn kết với doanh nghiệp, Điện công nghiệp, Đồng bằng Sông Hồng.*

1. Đặt vấn đề

Trong lĩnh vực quản lý đào tạo nghề nói chung và tại các trường cao đẳng nói riêng theo hướng gắn kết với doanh nghiệp đã được các nhà khoa học quan

tâm nghiên cứu. Kết quả nghiên cứu đã đề xuất được cơ sở lý luận và giải pháp, đồng thời nhấn mạnh vai trò của liên kết giữa nhà trường với doanh nghiệp trong hoạt động quản lý đào tạo nghề.

Để đáp ứng nhu cầu của nhân lực trong Thế kỷ XXI, các doanh nghiệp và cơ sở giáo dục phải hợp tác với nhau, những mục tiêu của đào tạo nghề không thể đạt được nếu không có sự kết nối hiệu quả giữa doanh nghiệp và trường học (Jane, I.O và các cộng sự. 2017). Huayun Sun (2022) cho rằng, việc nâng cao khả năng thích ứng của giáo dục nghề nghiệp và việc làm, nhằm đáp ứng nhu cầu “đào tạo có định hướng” là thúc đẩy sự phát triển chung của nhà trường và doanh nghiệp. Trong quá trình đào tạo giáo dục nghề nghiệp, sự phân chia kiến thức, năng lực và chất lượng phải được thực hiện rõ ràng. Chỉ khi kiến thức được hiểu và tiếp thu đúng đắn thì kiến thức mới hình thành nên phẩm chất và chỉ khi kiến thức, phẩm chất được áp dụng thì kỹ năng mới được hình thành. Wu, Y. & Wang, J., & Li, W (2023) đã đề xuất một phương pháp thiết kế giảng dạy theo định hướng, tập trung vào vấn đề đáp ứng nhu cầu nhân lực của các doanh nghiệp thông minh và áp dụng cụ thể vào thiết kế giảng dạy giáo dục nghề nghiệp cho sinh viên nghề Điện công nghiệp.

Tác giả Maruanaya, R.F., & Hariyanto, D. (2020) cho rằng, sự hợp tác giữa trường trung học dạy nghề và ngành công nghiệp ở Indonesia đã được thành lập cách đây hàng chục năm. Mục tiêu của chương trình hợp tác này là người học đạt được kỹ năng và những kiến thức cần thiết trong công việc của doanh nghiệp. Sự hợp tác này thông qua hình thức biên bản ghi nhớ, bước đầu đã mang lại sự hiểu biết lẫn nhau giữa nhà trường và doanh nghiệp.

Chủ đề quản lý đào tạo nghề theo hướng gắn với doanh nghiệp cũng đã được các tác giả trong nước quan tâm nghiên cứu và thu được nhiều kết quả như: Tác giả Lương Thị Tâm Uyên (2019) đề xuất các giải pháp để gắn kết tuyển sinh, đào tạo với thị trường lao động việc làm; Tác giả Nguyễn Ngọc Phương (2017) và Trương Việt Khánh Trang (2018) đề xuất mô hình liên kết giữa nhà trường với doanh nghiệp, đồng thời nhấn mạnh tầm quan trọng của việc quản lý hoạt động đào tạo nghề giữa trường cao đẳng với doanh nghiệp và về mô hình quản lý đào tạo nghề ở các cơ sở giáo dục nghề nghiệp trong và ngoài nước.

Nhận thức được tầm quan trọng của công tác đào tạo theo hướng gắn kết với doanh nghiệp, Đảng và Nhà nước ta đã xác định: “Tăng cường gắn kết giữa cơ sở giáo dục nghề nghiệp với doanh nghiệp theo hướng khuyến khích các doanh nghiệp phát triển các cơ sở giáo dục nghề nghiệp để đào tạo đáp ứng nhu cầu của doanh nghiệp và thị trường lao động” (Thủ tướng Chính phủ, 2021), đồng thời “Tăng cường các

hoạt động hợp tác giữa cơ sở giáo dục nghề nghiệp với doanh nghiệp một cách thực chất thông qua các hoạt động liên kết cụ thể. Xây dựng, triển khai các mô hình đào tạo theo chuỗi, gắn kết với các trung tâm khởi nghiệp, trung tâm đổi mới sáng tạo, gắn với các doanh nghiệp, hoạt động đánh giá, cấp chứng chỉ kỹ năng nghề quốc gia và hướng tới đổi mới sáng tạo” (Thủ tướng Chính phủ, 2023).

Thời gian qua, sự gắn kết giữa trường cao đẳng với doanh nghiệp trong quản lý đào tạo nghề chưa được chú trọng; các nghiên cứu trước đây còn thiếu nghiên cứu chuyên sâu về việc áp dụng mô hình CIPO để đánh giá toàn diện quá trình quản lý đào tạo nghề theo hướng gắn kết với doanh nghiệp; chưa đưa ra được các khuyến nghị căn cơ, cốt lõi với Nhà nước về vai trò của doanh nghiệp trong hoạt động đào tạo nghề, chưa đưa ra các biện pháp cũng như mô hình gắn kết trường cao đẳng và doanh nghiệp để nâng cao hiệu quả hoạt động quản lý đào tạo nghề. Vì vậy, nghiên cứu này tiến hành khảo sát và phân tích chi tiết thực trạng hoạt động quản lý đào tạo nghề Điện công nghiệp tại các trường cao đẳng vùng Đồng bằng Sông Hồng theo hướng gắn kết với doanh nghiệp, từ đó đề xuất các biện pháp và mô hình gắn kết quản lý tổng thể từ yếu tố đầu vào, quá trình đào tạo và đầu ra đem lại lợi ích cho trường cao đẳng và nhu cầu của doanh nghiệp.

2. Phương pháp nghiên cứu

Trong nghiên cứu này, tác giả sử dụng: Phương pháp nghiên cứu định tính để nghiên cứu các tài liệu có liên quan đến quản lý đào tạo nghề và mô hình quản lý đào tạo nghề theo hướng gắn kết với doanh nghiệp; Phương pháp định lượng tiếp cận CIPO để đánh giá thực trạng quản lý đào tạo nghề Điện công nghiệp ở các trường cao đẳng vùng Đồng bằng Sông Hồng theo hướng gắn kết với doanh nghiệp sử dụng điều tra bằng phiếu hỏi được gửi trực tuyến thông qua Google form tại địa chỉ <https://forms.gle/dXDNwAwv9gPncKq76>, <https://forms.gle/4xtzL58B3d97LJKi9> và <https://forms.gle/bULjnZ75xvDhd5QG7>; đồng thời kết hợp phỏng vấn (gặp và trao đổi trực tiếp, trao đổi qua điện thoại, zalo video call) từ tháng 9 năm 2024 đến tháng 12 năm 2024. Đối tượng khảo sát được thực hiện với 240 giảng viên, 822 sinh viên, 133 cán bộ quản lý tại 7 trường cao đẳng và 562 cựu sinh viên, 152 cán bộ quản lý tại 5 doanh nghiệp; kết quả số phiếu đánh giá nhận được gồm: 180 giảng viên, 520 sinh viên và 105 cán bộ quản lý tại 7 trường cao đẳng với 358 cựu sinh viên và 112 cán bộ quản lý tại 5 doanh nghiệp. Câu

hỏi khảo sát được xây dựng tương ứng với thang đo Likert 4 mức độ thể hiện thực trạng gắn kết các khâu của quá trình đào tạo giữa trường cao đẳng với doanh nghiệp: Tốt: 3,25 - 4,0 (mức 4), Khá: 2,5 - 3,25 (mức 3), Trung bình: 1,75 - 2,5 (mức 2), Yếu: 1,0 - 1,75 (mức 1). Số liệu khảo sát thu nhận được xử lý bằng phương pháp thống kê kết hợp phân tích tổng hợp để đưa ra các nhận xét, đánh giá thực trạng quản lý đào tạo nghề tại các trường cao đẳng vùng Đồng bằng Sông Hồng theo hướng gắn kết với doanh nghiệp.

3. Kết quả nghiên cứu

Từ kết quả khảo sát ở Bảng 1 nhận thấy, tất cả các ý kiến đánh giá mức độ gắn kết trong quản lý đầu vào như xác định chỉ tiêu, tiêu chuẩn tuyển sinh đào tạo nghề; xác định mục tiêu, nội dung chương trình đào tạo và quản lý nguồn lực phục vụ đào tạo nghề giữa trường cao đẳng và doanh nghiệp ở mức 2, tức là ít thường xuyên hoặc chưa thực hiện gắn kết; có tới 43,8% cán bộ quản lý với mean = 1.84 và 47,2% giảng viên với mean = 1.78 tại các trường cao đẳng và 33,9% cán bộ quản lý với mean = 1.92 tại các doanh nghiệp đánh giá là chưa thực hiện; chỉ có 02/05 item đánh giá mức 2 còn lại là mức 1. Thực tế cho thấy, việc gắn kết trong quản lý hoạt động tuyển sinh như: xác định chỉ tiêu, tiêu chuẩn tuyển sinh, quảng bá tuyển sinh đào tạo nghề và xây dựng chương trình

đào tạo, bố trí nguồn lực cho đào tạo nghề chủ yếu do các trường cao đẳng thực hiện mà chưa có sự tham vấn hoặc gắn kết từ phía doanh nghiệp. Điều này đặt ra cho tác giả nghiên cứu các giải pháp để gắn kết trường cao đẳng và doanh nghiệp trong việc quản lý hoạt động đầu vào để đạt hiệu quả cao nhất.

Qua trao đổi với Bà Cao Thị V. - Trưởng bộ phận hành chính nhân sự Công ty Trách nhiệm hữu hạn Horn Việt Nam (địa chỉ tại Khu công nghiệp An Dương, Thành phố Hải Phòng) cho biết “Doanh nghiệp chủ yếu xây dựng kế hoạch tuyển dụng nhân sự phục vụ sản xuất, lắp ráp linh kiện điện; không hiểu và cũng chưa quan tâm tới việc tuyển sinh, xây dựng chương trình đào tạo. Theo tôi, công việc này là của các trường đào tạo”.

Kết quả khảo sát ở Bảng 2 cho thấy, các ý kiến đánh giá phản hồi đều ở mức 2 (trung bình) với điểm trung bình là 2.0; nghĩa là các nội dung gắn kết trong quản lý quá trình học tập và rèn luyện kỹ năng nghề của sinh viên nghề giữa trường cao đẳng và doanh nghiệp chưa được chú trọng thực hiện. Với nội dung “Gắn kết xây dựng kế hoạch thực tập cho sinh viên nghề Điện công nghiệp phù hợp điều kiện thực tế sản xuất của doanh nghiệp” có tới 73/180 giảng viên ở các trường cao đẳng chiếm 40,5% và 32,1% cán bộ quản lý tại các doanh nghiệp đánh giá ở mức trung

Bảng 1: Đánh giá về mức độ gắn kết trong quản lý yếu tố đầu vào

Nội dung	Điểm trung bình đánh giá					Mean
	Trường cao đẳng			Doanh nghiệp		
	Cán bộ quản lí	Giảng viên	Học sinh, sinh viên	Cán bộ quản lí	Cựu học sinh, sinh viên	
Gắn kết trong xác định chỉ tiêu, tiêu chuẩn tuyển sinh đào tạo nghề Điện công nghiệp.	1.84	1.78	2.09	1.92	2.20	1.97
Gắn kết trong xây dựng kế hoạch tuyển sinh đào tạo nghề Điện công nghiệp.	1.57	1.52	1.82	1.55	1.78	1.65
Gắn kết tổ chức quảng bá tuyển sinh và xác định đối tượng trúng tuyển nghề Điện công nghiệp.	1.71	1.42	1.72	1.46	1.56	1.57
Gắn kết phối hợp cung cấp thông tin, giải đáp kiến nghị của sinh viên liên quan học tập nghề Điện công nghiệp.	1.65	1.38	1.80	1.57	1.70	1.62
Gắn kết trong đánh giá kết quả công tác tuyển sinh, đề xuất giải pháp cho các đợt tuyển sinh tiếp theo.	1.91	1.54	1.89	1.80	1.71	1.77
Trung bình						1.72

(Nguồn: Xử lý số liệu của tác giả)

Bảng 2: Đánh giá về gắn kết quản lý quá trình đào tạo

Nội dung	Điểm trung bình đánh giá			Mean
	Trường cao đẳng		Doanh nghiệp	
	Cán bộ quản lý	Giảng viên	Cán bộ quản lý	
Gắn kết xây dựng kế hoạch thực tập cho sinh viên nghề Điện công nghiệp phù hợp điều kiện thực tế sản xuất của doanh nghiệp.	2.20	2.09	2.22	2.17
Gắn kết xây dựng nội dung, chương trình thực tập cho sinh viên nghề Điện công nghiệp.	2.25	2.10	2.37	2.24
Doanh nghiệp bố trí cho sinh viên được thực tập tại các phân xưởng, nhà máy chế tạo, lắp ráp Điện công nghiệp.	2.05	1.94	2.13	2.04
Gắn kết phân công giảng viên và cán bộ kỹ thuật cùng tham gia hướng dẫn thực tập cho sinh viên nghề Điện công nghiệp.	1.85	1.77	1.92	1.85
Gắn kết đánh giá kết quả thực tập theo báo cáo hoặc sản phẩm tự làm của sinh viên nghề Điện công nghiệp.	1.66	1.76	1.75	1.72
Trung bình				2.0

(Nguồn: Xử lý số liệu của tác giả)

bình. Điều này cho thấy, chưa có sự gắn kết trong xây dựng kế hoạch thực tập cho sinh viên, việc xây dựng kế hoạch thực tập đang thực hiện chủ yếu từ các trường cao đẳng, có 05/05 item kết quả đánh giá đều thể hiện ở mức 2 - mức trung bình, có tới 43% cán bộ quản lý ở trường cao đẳng và 52,7% cán bộ quản lý ở doanh nghiệp đánh giá mức trung bình, đặc biệt có 42,5% cựu học sinh, sinh viên được hỏi nhận xét ở mức độ yếu; tức là các bạn chưa thấy có sự gắn kết chung trong quản lý giáo dục sinh viên giữa trường cao đẳng và doanh nghiệp. Để đạt được chất lượng học sinh, sinh viên đảm bảo tiêu chuẩn đầu ra, đáp ứng nhu cầu của doanh nghiệp và xã hội thì trường cao đẳng và doanh nghiệp cần gắn kết chặt chẽ trong quản lý giáo dục chính trị, phẩm chất và năng lực cho học sinh, sinh viên nghề.

Tác giả phỏng vấn bà Nguyễn Thị V - trưởng phòng nhân sự Công ty Trách nhiệm hữu hạn YAZAKY Hải Phòng (Khu công nghiệp Hải Phòng - Nhật Bản, phường Hồng An, Thành phố Hải Phòng) cho biết: “Công ty chỉ bố trí nhân sự hướng dẫn thực hành, thực tập cho sinh viên còn việc quản lý sinh viên do giảng viên các trường cao đẳng thực hiện”. Điều này dẫn tới tình trạng là chưa có sự phối hợp chung về quản lý sinh viên sẽ ảnh hưởng đến kết quả đào tạo sinh viên nghề Điện công nghiệp sau tốt nghiệp.

Việc gắn kết giữa doanh nghiệp với trường cao

đẳng trong tư vấn hướng nghiệp, giới thiệu và bố trí việc làm cho sinh viên nghề Điện công nghiệp sau tốt nghiệp là rất quan trọng; khẳng định với sinh viên về tính nhất quán trong quá trình gắn kết đào tạo từ khâu tuyển sinh đến quá trình đào tạo và việc làm. Thông qua số liệu khảo sát ở Bảng 3 cho thấy, đa số các ý kiến của giảng viên, cán bộ quản lý và học sinh, sinh viên đang học tại trường cao đẳng đều đánh giá mức 3 (mức khá); trong đó điểm trung bình chung đánh giá của cán bộ quản lý, giảng viên và học sinh, sinh viên ở trường cao đẳng là 2.67 nghĩa là việc giới thiệu và bố trí việc làm cho sinh viên được nhà trường rất quan tâm và thực hiện tương đối tốt. Tuy nhiên, từ kết quả khảo sát cán bộ quản lý phía doanh nghiệp và cựu học sinh, sinh viên nhận xét mức 2 (trung bình) với điểm trung bình chung là 2.27, nghĩa là phía doanh nghiệp chưa quan tâm nhiều đến hoạt động tư vấn, giới thiệu và bố trí việc làm cho sinh viên. Bên cạnh đó, việc doanh nghiệp và trường cao đẳng gắn kết khảo sát nguyện vọng học liên thông lên đại học và xác định số lượng có việc làm sau tốt nghiệp là rất quan trọng. Tuy nhiên, đa số ý kiến đánh giá của doanh nghiệp có điểm trung bình là 1.71 ở mức 1 (yếu). Các ý kiến đánh giá của trường cao đẳng có điểm trung bình là 1.90 ở mức 2 (khá). Điều này chứng tỏ việc khảo sát nguyện vọng học liên thông lên đại học và xác định số lượng có việc làm sau tốt nghiệp được các trường cao đẳng thực hiện tương đối

Bảng 3: Đánh giá về mức độ gắn kết trong quản lí các yếu tố đầu ra

Nội dung	Điểm trung bình đánh giá					Mean
	Trường cao đẳng			Doanh nghiệp		
	Cán bộ quản lí	Giảng viên	Học sinh, sinh viên	Cán bộ quản lí	Cựu học sinh, sinh viên	
Gắn kết tư vấn hướng nghiệp, giới thiệu và bố trí việc làm cho sinh viên sau tốt nghiệp.	2.55	2.74	2.71	2.25	2.28	2.5
Gắn kết khảo sát nguyện vọng học liên thông lên đại học và xác định số lượng sinh viên có việc làm sau tốt nghiệp.	2.19	1.81	1.69	1.72	1.70	1.82
Trung bình						2.16

(Nguồn: Xử lí số liệu của tác giả)

tốt nhưng các doanh nghiệp chưa có sự quan tâm, có 56/112 cán bộ quản lí ở doanh nghiệp chiếm 50% đánh giá mức yếu. Do vậy, các trường cao đẳng và doanh nghiệp cần gắn kết chặt chẽ trong việc khảo sát nguyện vọng học liên thông lên đại học và xác định số lượng có việc làm sau tốt nghiệp.

4. Thảo luận

Hoạt động đào tạo và quản lí đào tạo nghề gắn kết doanh nghiệp đang là xu thế phổ biến trong bối cảnh hiện nay. Đây là hình thức triển khai hoạt động đào tạo nghề phù hợp với nhu cầu, năng lực của người học, nhu cầu và sự mong đợi của doanh nghiệp và xã hội trong bối cảnh toàn cầu hóa và có sự dịch chuyển nguồn nhân lực chất lượng cao giữa các nước đang phát triển và phát triển trên thế giới. Vì vậy, để không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo giáo dục nghề nghiệp theo hướng gắn kết với nhu cầu của doanh nghiệp, mang lại lợi ích chung cho trường cao đẳng (cơ sở đào tạo) và doanh nghiệp (đơn vị sử dụng lao động); trong thời gian tới các công trình nghiên cứu cần tập trung một số vấn đề sau:

Thứ nhất, hệ thống hóa và làm sáng tỏ cơ sở lí luận về quản lí đào tạo nghề Điện công nghiệp, hình thức tổ chức quản lí đào tạo nghề điện công nghiệp cho sinh viên ở các trường cao đẳng theo hướng gắn kết doanh nghiệp.

Thứ hai, tập trung chủ yếu để xác định rõ mục tiêu, nhiệm vụ, nội dung quản lí đào tạo nghề điện công nghiệp cho sinh viên. Từ đó điều tra, khảo sát, phác hoạ bức tranh thực trạng về hoạt động quản lí đào tạo nghề Điện công nghiệp cho sinh viên ở các trường cao đẳng vùng Đồng bằng Sông Hồng theo hướng gắn kết doanh nghiệp.

Thứ ba, đề xuất các biện pháp quản lí và khuyến nghị cơ chế chính sách của Nhà nước về đào tạo nghề điện công nghiệp cho sinh viên theo hướng gắn kết doanh nghiệp đạt hiệu quả tương ứng với điều kiện, lợi thế của các trường cao đẳng vùng Đồng bằng Sông Hồng; cụ thể như sau:

Một là, trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết “Tổ chức xây dựng kế hoạch tư vấn hướng nghiệp tuyển sinh đào tạo nghề Điện công nghiệp”.

* Mục đích: Giúp cán bộ Phòng tuyển sinh và truyền thông của trường cao đẳng và cán bộ tuyển dụng của doanh nghiệp gắn kết thực hiện công tác tư vấn, hướng nghiệp, quảng bá tuyển sinh. Hoạt động tư vấn, quảng bá tuyển sinh được thực hiện song hành của cán bộ tư vấn trường cao đẳng và doanh nghiệp sẽ đem lại hiệu quả và chất lượng.

* Nội dung: Để thể hiện sự gắn kết của cán bộ Phòng tuyển sinh và truyền thông của trường cao đẳng với cán bộ tuyển dụng của doanh nghiệp, đồng thời nâng cao năng lực cho đội ngũ của trường cao đẳng và doanh nghiệp thực hiện tư vấn, quảng bá tuyển sinh đào tạo nghề, như: 1) Thành lập Tổ tư vấn, quảng bá tuyển sinh và truyền thông; 2) Tổ chức tập huấn Tổ tư vấn nắm chắc quy chế tuyển sinh; 3) Tổ tư vấn xây dựng kế hoạch tư vấn, quảng bá tuyển sinh và truyền thông; đăng tải thông tin trên website của trường cao đẳng và doanh nghiệp; 4) Tổ tư vấn triển khai công tác quảng bá tuyển sinh đến các trường trung học phổ thông để tư vấn, cung cấp chính sách ưu đãi và thế mạnh của trường cao đẳng (học bổng, chính sách miễn/giảm học phí, đội ngũ nhà giáo và điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị,...) và ưu đãi của doanh nghiệp (học bổng, bố trí

việc làm sau tốt nghiệp,...) đối với học sinh đăng kí xét tuyển vào học nghề Điện công nghiệp.

** Điều kiện thực hiện:* Để biện pháp được thực hiện có hiệu quả, lãnh đạo trường cao đẳng và doanh nghiệp cần lưu ý bố trí nguồn lực (tài chính, nhân lực, vật lực) để thực hiện một số nội dung như: Tăng cường bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho thành viên Tổ tư vấn; Mở rộng các hình thức tư vấn, quảng bá tuyển sinh trên các phương tiện truyền thông và có cơ chế khuyến khích, động viên đối với thành viên Tổ tư vấn về mặt tài chính và tinh thần kịp thời để họ chủ động, linh hoạt thực hiện kế hoạch và hoàn thành công tác tuyển sinh đạt hiệu quả cao.

Hai là, trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết “Tổ chức xây dựng nội dung, chương trình đào tạo nghề Điện công nghiệp”.

Mục đích: Với việc trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết xây dựng nội dung, chương trình đào tạo nghề Điện công nghiệp đáp ứng mục tiêu của trường cao đẳng và nhu cầu nhân lực của doanh nghiệp. Mục đích của biện pháp này là nội dung, chương trình đào tạo nghề được xây dựng phù hợp theo quy định của cơ quan quản lí và trường cao đẳng; đồng thời có cập nhật, bổ sung công nghệ và nội dung học tập mới đáp ứng yêu cầu của doanh nghiệp.

Nội dung: Để đạt được mục đích trên trường cao đẳng và doanh nghiệp cần gắn kết thực hiện: Thành lập Ban xây dựng nội dung, chương trình đào tạo nghề; bao gồm thành viên là cán bộ, giảng viên của trường cao đẳng và cán bộ kĩ thuật của doanh nghiệp; Tăng cường bồi dưỡng nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ trong việc xây dựng nội dung, chương trình đào tạo; Tổ chức triển khai xây dựng nội dung, chương trình đào tạo; Chỉ đạo triển khai; đưa nội dung, chương trình đào tạo mới ban hành vào đào tạo sinh viên học nghề Điện công nghiệp.

Điều kiện thực hiện: Để thực hiện được nội dung này, lãnh đạo trường cao đẳng và doanh nghiệp cần quan tâm vấn đề sau: Có cơ chế khuyến khích, hỗ trợ về vật chất và tinh thần cho Ban xây dựng nội dung, chương trình đào tạo; Quy định cụ thể về khối lượng kiến thức tối thiểu, khung quy định nội dung, chương trình đào tạo và các biểu mẫu kèm theo; về phía doanh nghiệp cần xác định nội dung đào tạo đáp ứng thực tế sản xuất, các yêu cầu về kĩ năng và năng lực mà sinh viên cần trong quá trình làm việc thực tế tại doanh nghiệp sau tốt nghiệp với thời lượng cần thiết để thống nhất cùng trường cao đẳng đưa vào nội dung, chương trình đào tạo nghề.

Ba là, trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết “Chỉ đạo đổi mới phương pháp và hình thức đào tạo nghề Điện công nghiệp”.

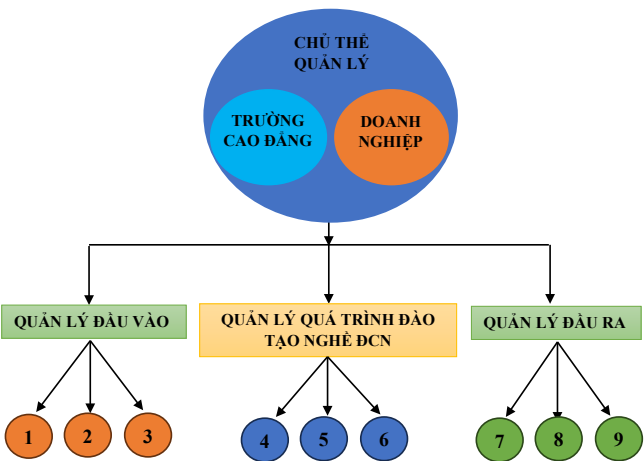
Mục đích: Đổi mới phương pháp và hình thức đào tạo nghề Điện công nghiệp theo hướng gắn kết với doanh nghiệp được xem là vấn đề cốt lõi quyết định chất lượng và hiệu quả đào tạo nghề giữa trường cao đẳng với doanh nghiệp. Hoạt động này sẽ giúp sinh viên dễ dàng áp dụng việc học tại trường cao đẳng với thực tế sản xuất tại doanh nghiệp, nâng cao kĩ năng, năng lực nghề nghiệp cho sinh viên và sinh viên có khả năng làm việc ngay tại doanh nghiệp sau tốt nghiệp (không cần đào tạo lại); điều này giúp giảm thời gian, chi phí đào tạo mang lại lợi ích cho trường cao đẳng và doanh nghiệp.

Nội dung: Gồm các hoạt động quản lí đổi mới phương pháp giảng dạy của giảng viên và phương pháp học tập, thực hành của sinh viên và hình thức tổ chức đào tạo linh hoạt ở cả trường cao đẳng và doanh nghiệp như: Gắn kết quản lí hoạt động đổi mới phương pháp giảng dạy của giảng viên; Gắn kết quản lí hoạt động đổi mới phương pháp học tập của sinh viên, tập trung vào các nội dung học tập, rèn luyện kĩ năng nghề nghiệp và tham gia các hoạt động ngoại khóa của sinh viên trong suốt quá trình đào tạo tại trường cao đẳng và doanh nghiệp; Gắn kết quản lí hoạt động đổi mới hình thức đào tạo nghề Điện công nghiệp, cùng nhau xây dựng mô hình đào tạo nghề phù hợp; Đồng thời, tập trung vào việc quản lí các môn học, mô-đun với nội dung lí thuyết hoặc thực hành cơ bản thì đào tạo tại trường cao đẳng còn nội dung thực hành kĩ năng nghề và thực tế sản xuất, rèn luyện tác phong công nghiệp được thực hiện tại doanh nghiệp. Trong nghiên cứu này, tác giả đề xuất mô hình gắn kết quản lí đào tạo nghề Điện công nghiệp, như sau:

Về sự phối hợp giữa trường cao đẳng và doanh nghiệp: Từ Hình 1, trường cao đẳng và doanh nghiệp đóng vai trò là đồng chủ thể quản lí quá trình đào tạo nghề Điện công nghiệp. Trong đó, trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết cùng nhau thực hiện trọn vẹn các khâu của quá trình đào tạo nghề từ đầu vào (input: 1, 2, 3), quá trình đào tạo nghề Điện công nghiệp (process: 4, 5, 6) và đầu ra (output: 7, 8, 9).

Về thời gian và hình thức đào tạo: Trường cao đẳng và doanh nghiệp có thể lựa chọn một số hình thức và thời gian đào tạo như sau:

- Đào tạo song hành (Parallel) 1.5 + 1: Là hình thức đào tạo nghề giữa trường cao đẳng gắn kết với doanh nghiệp; trong đó thời gian đào tạo tại trường

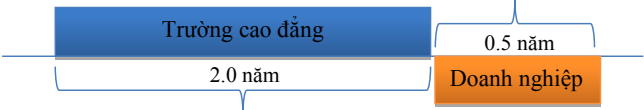
Hình 1: Mô hình quản lý đào tạo nghề theo hướng gắn kết với doanh nghiệp

(1) Gắn kết quản lý hoạt động tuyển sinh; (2) Gắn kết quản lý xây dựng mục tiêu, nội dung, chương trình đào tạo; (3) Gắn kết quản lý nguồn lực cho đào tạo (cơ sở vật chất, trang thiết bị, tài chính, nhân sự); (4) Gắn kết quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên và cán bộ kỹ thuật; (5) Gắn kết quản lý hoạt động học tập và rèn luyện của học sinh, sinh viên; (6) Gắn kết quản lý đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá; (7) Gắn kết quản lý xét và công nhận tốt nghiệp; (8) Gắn kết quản lý cấp phát văn bằng tốt nghiệp cho học sinh, sinh viên; (9) Gắn kết quản lý tư vấn, hướng nghiệp và bố trí việc làm cho học sinh, sinh viên sau tốt nghiệp.

cao đẳng là 1.5 năm (Học tập và rèn luyện các nội dung theo quy định, lý thuyết và thực hành cơ bản của nghề) và doanh nghiệp là 1.0 năm (Học kỹ năng thực hành nghề và ý thức tác phong công nghiệp tại doanh nghiệp).

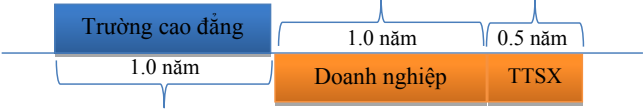

- Đào tạo luân phiên (Alternation) 2.0 + 0.5: Là hình thức đào tạo nghề giữa trường cao đẳng gắn kết với doanh nghiệp; trong đó thời gian đào tạo tại trường cao đẳng là 2.0 năm (Học tập và rèn luyện các nội dung theo quy định, lý thuyết và thực hành cơ bản của nghề) và doanh nghiệp là 0.5 năm (Học kỹ năng thực hành nghề nâng cao và tác phong công nghiệp tại doanh nghiệp).

- Đào tạo kép (Dual education) 1 + 1 + 0.5: Là hình thức đào tạo nghề giữa trường cao đẳng gắn kết với doanh nghiệp; trong đó thời gian đào tạo tại trường cao đẳng là 1.0 năm (Học tập và rèn luyện các nội dung theo quy định, lý thuyết và thực hành cơ bản

của nghề), doanh nghiệp là 1.0 năm (Học kỹ năng thực hành nghề và tác phong công nghiệp tại doanh nghiệp) và 0.5 năm tham gia thực tập sản xuất thực tế theo vị trí phân công tại doanh nghiệp.

Thực tế cho thấy, để phát huy thế mạnh, nguồn lực và tăng hiệu quả đào tạo nghề tại trường cao đẳng gắn kết doanh nghiệp, vào năm 2020 Công ty Trách nhiệm hữu hạn Sản xuất và Kinh doanh VINFAST đã thỏa thuận đào tạo với các trường cao đẳng để đào tạo nghề, trong đó công ty và nhà trường thống nhất xây dựng chương trình đào tạo, xác định thời gian đào tạo tại trường (15 tháng) và tại VINFAST (15 tháng). Điều này khẳng định mô hình tác giả đề xuất đảm bảo tính thực tiễn và khả thi.

Điều kiện thực hiện: Trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết bố trí giảng viên dạy nghề đảm bảo đủ năng lực chuyên môn và nghiệp vụ theo quy định. Đồng thời, bố trí nguồn lực cho việc dạy của giảng viên, học tập và rèn luyện của sinh viên như: cơ sở vật chất, trang thiết bị thực hành, phòng học lý thuyết, xưởng thực hành, thực tập kỹ năng nghề Điện công nghiệp và các khu rèn luyện tác phong công nghiệp, kỹ năng mềm và hoạt động nhóm của sinh viên.

Bốn là, trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết “Tổ chức phối hợp, huy động các nguồn lực phục vụ đào tạo nghề Điện công nghiệp”.

Mục đích: Việc huy động các nguồn lực phục vụ đào tạo nghề đóng vai trò quan trọng, quyết định đến chất lượng và hiệu quả đào tạo nghề. Các nguồn lực bao gồm: Nhân lực (đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên của trường cao đẳng và cán bộ quản lý, cán bộ kỹ thuật của doanh nghiệp), vật lực (cơ sở vật chất, trang thiết bị, chương trình đào tạo, giáo trình tài liệu), tài lực (tài chính). Vì vậy, huy động các nguồn lực phục vụ đào tạo nghề Điện công nghiệp theo hướng gắn kết với doanh nghiệp nhằm giúp trường cao đẳng và doanh nghiệp phát huy lợi thế, tận dụng các nguồn lực, điều kiện có sẵn của cả hai bên để phục vụ đào tạo nghề mang lại hiệu quả cao.

Nội dung: Trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết quản lý hoạt động huy động các nguồn lực phục vụ đào tạo nghề Điện công nghiệp, gồm: trường cao đẳng bố trí cán bộ, giảng viên tham gia giảng dạy, quản lý sinh viên; sắp xếp bố trí các trang thiết bị, phòng học, lý thuyết, xưởng thực hành kỹ năng phục vụ đào tạo nghề; doanh nghiệp bố trí cán bộ kỹ thuật

tham gia giảng dạy, quản lý sinh viên; bố trí các trang thiết bị, dây chuyền hoặc khu vực sản xuất để sinh viên thực hành thực tế sản xuất, rèn luyện tác phong công nghiệp. Đồng thời, gắn kết bố trí nguồn kinh phí cho đào tạo nghề như: mua sắm thêm trang thiết bị, vật tư thực hành, thực tập, hỗ trợ học phí, học bổng cho sinh viên; động viên khen thưởng; kinh phí xây dựng, phát triển nội dung, chương trình đào tạo nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả đào tạo nghề Điện công nghiệp.

Điều kiện thực hiện: 1) Xây dựng cơ chế tài chính để đầu tư nguồn lực về cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ đào tạo nghề; 2) Chỉ đạo xây dựng quy chế, quy định quản lý, sử dụng cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ đào tạo nghề Điện công nghiệp; có hình thức khen thưởng, kỉ luật phù hợp với nhân sự không thực hiện đúng quy định; 3) Tuyên truyền, nâng cao nhận thức trong đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên và người lao động về tính hiệu quả, tính kinh tế và chất lượng của đào tạo nghề theo hướng gắn kết với doanh nghiệp; 4) Cơ quan quản lý nhà nước của các trường cao đẳng cần giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm cho trường cao đẳng và có chính sách hỗ trợ, ưu đãi các doanh nghiệp tham gia đào tạo nghề theo hướng gắn kết.

Năm là, trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết “Chỉ đạo đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên nghề Điện công nghiệp”.

Mục đích: Công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập và rèn luyện của sinh viên có ý nghĩa quan trọng trong việc xác định chất lượng đào tạo nghề theo hướng gắn kết với doanh nghiệp. Trong quá trình đào tạo nghề hiện nay của các trường cao đẳng theo học chế tín chỉ hoặc mô-đun, sẽ có các bài kiểm tra, đánh giá định kì, thường xuyên, kết thúc môn học, mô-đun cuối học kì đảm bảo theo quy chế đào tạo nghề. Qua hoạt động kiểm tra, đánh giá giúp trường cao đẳng và doanh nghiệp đánh giá đúng năng lực của sinh viên trong từng môn học, mô-đun, học kì của quá trình đào tạo nghề. Từ đó, đề xuất phương pháp đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá góp phần nâng cao hiệu quả đào tạo nghề theo hướng gắn kết với doanh nghiệp.

Nội dung: Trên cơ sở mô hình gắn kết đào tạo giữa trường cao đẳng và doanh nghiệp thì việc lựa chọn các hình thức tổ chức, phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập và rèn luyện của sinh viên nghề Điện công nghiệp sẽ phải đảm bảo phù hợp thực tiễn hai bên; trong đó trường cao đẳng chịu trách nhiệm quản lý về quy chế đào tạo và khối lượng kiến thức

còn doanh nghiệp chịu trách nhiệm về chất lượng kĩ năng nghề, thái độ nghề nghiệp và tác phong công nghiệp. Qua đó, giúp trường cao đẳng và doanh nghiệp theo dõi được quá trình và kết quả học tập của sinh viên theo từng nội dung môn học, mô-đun, học kì, năm học và toàn khoá về kiến thức, kĩ năng, thái độ nghề nghiệp và tác phong công nghiệp cũng như động cơ học tập của từng sinh viên.

Điều kiện thực hiện: Quy chế đào tạo nghề của cơ quan quản lý nhà nước; Quy chế kiểm tra, đánh giá định kì, thường xuyên môn học, mô-đun đối với sinh viên nghề Điện công nghiệp do trường cao đẳng và doanh nghiệp thống nhất ban hành; Ngân hàng câu hỏi, đề thi, kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của sinh viên và phương án lưu trữ, bảo mật đảm bảo khách quan, trung thực, khoa học do trường cao đẳng và doanh nghiệp xây dựng. Đồng thời, thống nhất bố trí nguồn lực (cơ sở vật chất, trang thiết bị, tài chính) phục vụ công tác tổ chức kiểm tra, đánh giá định kì, thường xuyên môn học, mô-đun đối với sinh viên nghề Điện công nghiệp.

Sáu là, trường cao đẳng và doanh nghiệp gắn kết “Quản lý hoạt động rèn luyện kĩ năng và bố trí việc làm cho sinh viên nghề Điện công nghiệp”.

Mục đích: Nhằm nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động rèn luyện và học tập của sinh viên nghề Điện công nghiệp về kiến thức, kĩ năng nghề nghiệp, tác phong công nghiệp và thái độ. Đồng thời, bố trí việc làm sau khi tốt nghiệp giúp cho sinh viên yên tâm học tập theo hướng gắn kết với doanh nghiệp.

Nội dung: Việc tổ chức quản lý quá trình hoạt động rèn luyện kĩ năng và bố trí việc làm cho sinh viên là một trong những nội dung rất quan trọng trong tiến trình đào tạo nghề theo hướng gắn kết với doanh nghiệp. Do đó, sẽ tập trung vào việc quản lý hoạt động học tập tiếp thu khối lượng kiến thức, rèn luyện kĩ năng nghề, thái độ và tác phong công nghiệp, việc tiếp nhận bố trí việc làm cho học sinh sau tốt nghiệp của doanh nghiệp.

Điều kiện thực hiện: Để thực hiện thành công nội dung trên, lãnh đạo trường cao đẳng và doanh nghiệp cần đảm bảo một số điều kiện sau: 1) Chỉ đạo thành lập bộ phận phụ trách gắn kết quản lý đào tạo nghề Điện công nghiệp (nòng cốt là cán bộ phòng đào tạo của trường cao đẳng và cán bộ đào tạo hoặc tuyển dụng phòng tổ chức của doanh nghiệp) để thực hiện quản lý hoạt động học tập tiếp thu khối lượng kiến thức, rèn luyện kĩ năng nghề, thái độ, tác phong công nghiệp và tiếp nhận bố trí việc làm cho sinh viên sau tốt nghiệp; 2) Quan tâm, tạo điều kiện bố

trí nguồn lực (cơ sở vật chất, trang thiết bị, tài chính) để giảng viên, sinh viên giảng dạy và học tập, rèn luyện; 3) Trên cơ sở quy chế công tác sinh viên theo quy định của Nhà nước, trường cao đẳng và doanh nghiệp phối hợp chỉ đạo xây dựng và ban hành quy chế công tác sinh viên theo hướng gắn kết với doanh nghiệp; để sinh viên tốt nghiệp thỏa mãn được điều kiện của trường cao đẳng và đáp ứng được yêu cầu của doanh nghiệp; 4) Chỉ đạo xây dựng hoặc thiết lập đầu tư hệ thống quản lý hoạt động học tập kiến thức, rèn luyện kỹ năng nghề, tác phong công nghiệp và bố trí việc làm cho sinh viên sau tốt nghiệp. Trên cơ sở hệ thống, sinh viên biết được kết quả học tập, rèn luyện của mình để tiếp tục phát huy hoặc điều chỉnh. Đồng thời, trường cao đẳng và doanh nghiệp cũng nắm được tình hình học tập và rèn luyện của sinh viên để có giải pháp phù hợp hơn trong quá trình quản lý đào tạo nghề theo hướng gắn kết với doanh nghiệp.

Tài liệu tham khảo

- Lương Thị Tâm Uyên. (2019). Gắn kết giữa giáo dục nghề nghiệp với nhu cầu của doanh nghiệp, thị trường lao động và việc làm. *Tạp chí Công sản*, https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/van_hoa_xa_hoi/-/2018/54576/gan-ket-giua-giao-duc-nghe-nghiep-voi-nhu-cau-cua-doanh-nghiep%2C-thi-truong-lao-dong-va-viec-lam.aspx, 02/04/2019.
- Huỳnh Phong Tân. (2020). *Quản lý liên kết đào tạo nghề giữa các trường cao đẳng với doanh nghiệp trên địa bàn thành phố Hà Nội đáp ứng thị trường lao động*. Luận án Tiến sĩ Quản lý giáo dục. Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng.
- Huayun Sun. (2022). Thinking on the Development of Vocational Core Competence in Higher Vocational Education - Taking Material Engineering Technology as an Example, *International Journal of Vocational Education and Training Research*. Volume 8, Issue 2, pp. 69-72. DOI: 10.11648/j.ijvetr.20220802.15
- Jane, I.O., & Raymond, U., & Patrick S.O.U. (2017). Bridging Skill Gap to Meet Technical, Vocational Education and Training School-Workplace Collaboration in the 21 st Century. *International Journal of Vocational Education and Training Research*. Volume 3, Issue 1, pp. 7-14. DOI: 10.11648/j.ijvetr.20170301.12
- R. F. Maruanaya and D Hariyanto. (2020). Bridging competency gap between vocational school and industry by adopting the German BLoK platform. *Journal of Physics: Conference Series*. Volume 1833, Issue 1, pp. 012020. DOI: 10.1088/1742-6596/1833/1/012020
- Nguyễn Ngọc Phương. (2017). *Quản lý hoạt động liên kết đào tạo của trường cao đẳng kỹ thuật với doanh nghiệp*. Luận án Tiến sĩ Quản lý giáo dục. Trường Đại học Vinh.
- Nguyễn Xuân Tạo. (2022). Quản lý đào tạo nghề theo hướng đảm bảo chất lượng đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục ở các cơ sở giáo dục nghề nghiệp hiện nay. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Đồng Tháp*, 11(4), 21-32. DOI: 10.52714/dthu.11.4.2022.963
- Thủ tướng Chính phủ. (2021). *Chiến lược phát triển giáo dục nghề nghiệp giai đoạn 2021 – 2030, tầm nhìn đến năm 2045*. Quyết định số 2239/QĐ-TTg ngày 30 tháng 12 năm 2021.
- Thủ tướng Chính phủ. (2023). *Quy hoạch mạng lưới cơ sở giáo dục nghề nghiệp thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2045*. Quyết định số 73/QĐ-TTg ngày 10 tháng 02 năm 2023.
- Trương Việt Khánh Trang. (2018). *Quản lý liên kết giữa nhà trường và doanh nghiệp trong đào tạo nguồn nhân lực ngành May ở thành phố Hồ Chí Minh hiện nay*. Luận án Tiến sĩ Quản lý giáo dục. Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng.
- Wu Yang, Wang Junjie, Li Weihua. (2023). Design of Electrical Vocational Education Instructional Based on Problem Orientation. *International Journal of Vocational Education and Training Research*. Volume 9, Issue 1, pp. 1-5. DOI: 10.11648/j.ijvetr.20230901.11

5. Kết luận

Nghiên cứu đã đóng góp quan trọng cả về mặt lý thuyết và thực nghiệm trong lĩnh vực đánh giá quản lý đào tạo nghề gắn kết với doanh nghiệp.

Kết quả nghiên cứu chỉ ra những bất cập, hạn chế trong của trường cao đẳng và doanh nghiệp về hoạt động gắn kết quản lý đào tạo nghề điện công nghiệp như quản lý chương trình đào tạo, nội dung, học liệu đào tạo nghề, công tác tuyển sinh, đội ngũ giảng viên, quá trình tổ chức đào tạo, giảng dạy, các hoạt động hỗ trợ người học với mức độ gắn kết còn thấp (mean = 1.72-2.16/4.0 điểm), đặc biệt yếu ở khâu tuyển sinh, xây dựng chương trình đào tạo, quản lý và hướng nghiệp việc làm cho sinh viên. Trên cơ sở đó nghiên cứu đề xuất một số biện pháp và mô hình gắn kết quản lý hoạt động đào tạo nghề, mang lại lợi ích cho trường cao đẳng và nhu cầu của doanh nghiệp trong giai đoạn hiện nay.